

AçıkÖğretim: ÖğrenmeAlanı
DD208: Refah, Suç ve Toplum
DVD'den öğrenmek

Müzik başlar

Açıklama seslendirmesi

Bu videonun amacı bir DVD materyalinden nasıl öğrenileceği üzerine tavsiyelerde bulunmak. DVD'nin her bölümünü bir kere durmadan izlemenizi, sonra tekrar izleyerek değişik yönlerine dikkat etmenizi öneriyoruz.

Müzik biter

Müzik başlar

Açıklama seslendirmesi

Öncelikle her bölümde bir yorum yapan ses duyacaksınız.

Allan Cochrane

Cemiyet-odaklı bir proje, merkezin erken açılması ve yaşlı insanların içerideki dükkanlarda yürümelerini öngörüyor.

Margaret

Bunu sağlık nedenleriyle yapıyoruz, biliyorsunuz.

Müzik biter

Açıklama seslendirmesi

İkincisi, değişik insanlar fikir belirtiyor ya da kendi deneyimlerini anlatıyor. Ve üçüncüsü, tartışma bir dizi görsel imgeler ile çerçevelenip örnekleniyor.

Müzik başlar

Bunların herbiri, ders materyaline değerli bir katkıda bulunuyor ve ödevlerinizde veriler olarak da kullanılabilir. Şimdi 'Gözetlemeye Giriş'ten örnekler vererek bu üç özellikten neler öğrenebileceğinizi göstereceğiz.

Müzik biter

Müzik başlar

Ekrandaki başlık: Yorum Yapan Ses Açıklama seslendirmesi

Şimdi göstereceklerimizi izlerken, yorum hakkında dikkatle düşünün ve en önemli görünen noktaları not alın.

Müzik biter

Müzik başlar

Seslendirme: Allan Cochrane

Bu başlangıç filminde her gün gidilebilecek bir yerde – Leeds'in bir köşesindeki alışveriş merkezinde - gözetlemenin nasıl yapıldığına dair örnekler bakacağız. Ben Alan Cochrane. Buraya, izlemeyi yapanlar ile izlenenler tarafından gözetlemenin nasıl yapıldığını anlamak amacıyla Açık Üniversite eğitmen kadrosunun bir üyesi olarak geldim. Kollanan ve korunan olmakla başkalarının korunabilmesi için göz kulak olunan biri olmak arasındaki gerilimi de yansıtmaya çalışacağım.

Açıklama seslendirmesi

Yorumcunun üç görevi var: size arkaplan bilgisi vermek, bölümün değişik kısımlarını birbirine bağlamak ve eğitmenler tarafından önemli görülen konu ve fikirleri vurgulamak.

Müzik biter

Bu ilk bölümün tamamını izlediyseniz, yorumcunun Allan Cochrane olduğunu bilirsiniz. Kendisi eğitmenlerden birisi ve filmde de yer alıyor. Bu ilk özetle, bölümü tanıtıyor ve incelenen ana fikirlere sizi yönlendiriyor.

Sonraki filmlerde yorumlar eğitmenler tarafından yapılmayacak ve ders de özellikle belirtilmeyecek. Yine de her durumda yorumcunun sesini 'eğitmenlerden birinin sesi' gibi düşünebilirsiniz; bu ders temalarını daha iyi anlamanızı sağlar ve sizi DVD'den öğrenilecek konulara yönlendirir.

Şimdi başlayacak kısımda yorumcunun üç görevini tanımaya çalışın.

Müzik başlar

Açıklama seslendirmesi: Allan Cochrane

Bir şekilde gözetleme deneyimi evrenseldir; alışveriş merkezinde dolaşan her insan kameraların görüş açısındadır. Pazarlama stratejileri, bulunması çok da zor olmayan kişisel veriler ile geliştirilir. Doktorlar tıbbi bilgilere sahiptir. Vergi ve yardım bilgileri de devletin birimlerindedir. Ama insanlar gözetleme sürecinde nasıl algılandıklarına göre bundan farklı şekillerde etkilenirler.

Müzik biter

Müzik başlar

Ekrandaki başlık: İnsanların Sesleri

Açıklama seslendirmesi

İnsanların konuştuğunu dinlerken ne söylediklerini iyi anlamak gerekir. Ve tabii kim olduklarını düşünmek de önemlidir. Değişik şekillerde konuşurlar ve değişik kaygıları vardır.

Alıntı:

'...bu bilginin nasıl kullanılıp saklandığına göre değişir...'

Açıklama seslendirmesi

Bazı insanlar da yetki sahibi gibi görülebilirler.

Alıntılar:

'...kamu parasının iyi kullanılması, insanların suç dolu hayatlardan uzaklaştırılması...'

'...bizim 'hayvanat bahçesi listesinde kimler var' dediğimiz bir listemiz var, evet...'

'...bazı insanlar giyim tarzlarına ya da nasıl göründüklerine göre hedefleniyor. Ve bu yanlış olabilir diye düşünüyorum...'

Müzik başlar

Açıklama seslendirmesi

Bu DVD'deki tüm bölümlerde dört değişik tipte insanın sesini ayırt edebiliriz: bu alanda araştırma yapan akademisyenler; politika üretenler; profesyoneller; ve derste bahsi geçen politikalarından etkilenenler. Gelen iki kısa kesitte gözetleme üzerine iki farklı görüş belirtiliyor. Her insanın söylediklerini not alın ve kimin söylediğinin de neden önemli olduğu üzerine düşünün. Herbirinde gerilimler ve çelişkili duygular olduğunu görebiliyor musunuz?

Müzik biter

Allan Cochrane

Sizce insanların başkalarını kollaması ile göz kulak olması arasındaki fark nasıl değişti?

Khadija

Eskiden ben küçükken ebeveynimle alışverişe çıktığımızda ellerini tutmuyor olmam ya da pusete bağlı olmamam sorun olmazdı çünkü bir cemiyet ruhu vardı ve her zaman size bakan biri olurdu. Ama artık bence gerçekten kendi çocuğuna bakman lazım ve gözetlemenin olması bir yedek mekanizma gibi, size fazladan bir koruma ağı yaratmış oluyor. Bence medya ve olup bitenler sebebiyle...gözetleme çok değişmiş oldu. Hepsi bence gerçekten iyiye doğru gelişmeler.

John Banford

Burada bir tıklama, şurada bir cep telefonu kullanımı; ATM'yi ziyaret etmek, kredi kartı kullanmak; bir supermarket indirim kartı kullanmak. Bunlardan herhangi birini her yaptığımızda bizler hakkında elektronik ayakizleri oluşmuş oluyor. Bunların herbiri fazla görünür olmadığından kabul edilebilir çünkü bizlere hizmet amacıyla yapılıyorlar, beklediğimiz şeyler. Ama bunlar, bütün o bilgilerin bir araya getirilip bireylerin beklemedikleri şekilde kullanılmalarının da önünü açıyor.

Müzik başlar

Açıklama seslendirmesi

Her zaman sadece neyin söylendiğini değil, bunu kimin söylediğini de düşünmeliyiz. Değişik tipte deliller ve kimin delilinin daha önemli kabul edileceği gibi fikirler ileride daha ayrıntılı olarak anlatılacak.

Müzik biter

Müzik başlar

Ekrandaki başlık: Görsel materyal

Açıklama seslendirmesi

DVD, yorumların ve değişik insanların konuşmalarının etrafında dönmesinin yanısıra, değişik görsel materyallerden de oluşmaktadır. Filmin temaları hakkında doğrudan bir bilgi vermeyen bazı genel arkaplan sahne imgeleri bulunmaktadır.

Montaj imgeleri ise konuyla daha doğrudan alakalıdır.

Gözetleme, refah ve suç kontrolü ile ilgili doğrudan ve önemli noktalara değinen imgeler de vardır. Böylece bazen imgeler belli durumlar, olaylar ve mülakat yapılan kimseleri gösterir.

Rita

Bence her yerde ... Büyük Birader hep sizi izliyor derler, değil mi?...

Açıklama seslendirmesi

Ve bazen konuşulan konuyu örneklemek için arkaplan çekimler gösteriliyor.

Peter Cook

Güney Leeds'deyiz, aslında Leeds'ın en yoksul bölgelerinden birindeyiz.

Açıklama seslendirmesi

Bir sonraki kesiti izleyin ve söylenen kelimelerin ötesinde görsel imgelerden neler öğrenebileceğimizi düşünün.

Müzik biter

John White

Evet, güneydoğu girişinde IC1, erkek, beyaz ve gri üst, kot, beyaz teniz ayakkabıları ve beyzbol şapkası giyinmiş. Bu adama yaklaşabilir misin? Argos'a girdi.

Güvenlik görevlisi

Durdur, John.

John White

Orda bekle. Dışarıda bekle. ... Viski 3 4 dışarıda. Yasaklı.

Telsiz

Viski, alfa, delta. Yasağı ömür boyu mu değil mi?

John White

Evet.

Güvenlik görevlisi

Evet. Öyle olduğunu düşünüyoruz.

Kirstie Ball

Gözetleyen bir toplum olmaya doğru bu gidişatın yansımaları, bilginin nasıl kullandığı, saklandığı, kimin eline geçtiği ve bu bilgiyle nasıl kararlar alındığı, insanların hayatlarının akışının ne şekilde yönlendirildiği ile ilgilidir.

Allan Cochrane

Gözetleme ve bilgi toplamanın kullanılabileceği yollardan biri, istenmeyen olarak görülenleri tanımlamak ve onları toplumdan dışlamaktır.

Arkaplan gürültüsü

Bu kesitte DVD'deki üç ayrı özelliğin bir araya geldiğini gördünüz – yorumlayan ses, akademik ses ve bir hikaye ya da durum.

Müzik başlar

Konu ve fikirleri çok hızlı ve doğrudan bir şekilde canlandırabildikleri için görsel imgelerin seyirciler üzerinde özel bir etkisi bulunur. Örneğin dinlediğimiz özetle, yorumcu sesi duyduk, mülakatı yapılan akademisyeni gördük –ki bu onu kişiselleştirmiş oldu – ve alışveriş merkezinde dışlanan adamın hikaye ya da dramasını izledik.

Hangisi aklınızda diğerlerinden daha uzun süre kaldı? Büyük ihtimalle sonucusu. Olayın kendisini izlemek, izleyenin yorumcu ya da akademisyenin seslerinin yaptığı soyut savları daha çabuk algılamasını ve anlamasını sağlar.

Görsel imgeler, izleyenlere çeşitli tip bilgileri en etkin şekilde iletmeye yarar. DVD'den öğrenmenin önemli bir kısmı, içeriğe verdiğiniz kendi tepkinizi gözlemleyebilmenizdir. İzlediğiniz görsel materyalin bir kısmı sizde güçlü tepkiler doğurabilir; mesela izlediğinizde söylenenle aynı fikirde olabilir ya da tamamen farklı düşünebilirsiniz veya bazı görüntüleri rahatsız edici bulabilirsiniz. Bazı konular sizin ya da bir yakınınızın kişisel deneyimlerine dokunduğu için rahat ya da rahatsız hissedebilirsiniz. DVD'nin içeriğine verdiğiniz tepkilerin farkında olmak da düşünerek öğrenmenin bir parçasıdır.

Yorum yapan sestem, değişik insanların seslerinden, görsel imgelerden ve düşünerek öğrenmekten faydalanabileceğinizi söyledik.

Notlarınızı dersin temaları çerçevesinde düzenleme konusunda yardımcı Derse Giriş Yardımcısında bulabilirsiniz.

Müzik biter